



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting vleesvarkensbedrijf Mts. Loohuis-Hagedoorn, gemeente Tubbergen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

30 november 2009 / rapportnummer 2148-55



1. OORDEEL OVER HET MER

Maatschap Loohuis-Hagedoorn is voornemens een varkensbedrijf aan de Witteveenseweg ongenummerd te Geesteren op te richten voor het houden van 8.736 vleesvarkens in twee stallen.

Bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tubbergen, wordt hiervoor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie miste in het MER informatie die essentieel was voor de besluitvorming. Naar de mening van de Commissie behoeft het MER een aanvulling te aanzien van:

- de uitwerking van de ammoniakemissie en -depositie in relatie tot Natura 2000-gebieden;
- de uitwerking van fijn stof;
- de invoergegevens en
- de samenvatting.

Bovenstaande punten zijn vervat in een memo dat op 22 september 2009 is toegezonden aan het bevoegd gezag. De initiatiefnemer heeft op basis van het memo een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. De aanvulling is op 4 november 2009 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden. Deze aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken. Zij is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming over de Wm-vergunning**.

Het MER met de aanvulling geeft informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het voorkeursalternatief (vka) en het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER en de aanvulling daarop, goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Wm-vergunning.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Ammoniak en Natura 2000-gebieden

Het MER

Initiatiefnemer had ervoor gekozen de besluit- en plan-m.e.r.-procedure te combineren. Voorgesteld werd om de ammoniakdepositie te salderen door ammoniakrechten te verwerven. Het is onduidelijk of saldering past binnen het kader van de vigerende Natuurbeschermingswet 1998.

De Commissie adviseerde om afzonderlijk inzichtelijk te maken welke (negatieve) gevolgen het nieuwe initiatief heeft voor Natura 2000-gebieden 'Springendal & Dal van de Mosbeek', 'Vecht- en Beneden-Reggegebied', 'Engbertsdijkswenen', 'Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek', 'Wierdense Veld' en 'Lemselermaten' en welke (positieve) gevolgen het verwerven van de ammoniakrechten heeft voor de overeenkomstige Natura 2000-gebieden. Vervolgens kon een conclusie getrokken worden wat dit per saldo betekende.

Alle in het MER beschreven inrichtingsalternatieven leiden (zonder saldering) tot een toename van de ammoniakdepositie in een al overbelaste situatie. Zonder saldering zijn significante gevolgen daarom niet uit te sluiten. Omdat onduidelijk is of saldering is toegestaan, diende op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 een passende beoordeling gemaakt te worden, opgenomen in het plan-MER. Aangezien deze passende beoordeling ontbrak, was er sprake van een essentiële tekortkoming in het MER. De Commissie adviseerde om een passende beoordeling uit te voeren en op te nemen in het MER.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is een passende beoordeling opgenomen. In een tabel is op pagina 22 aangegeven wat de kritische depositiewaarden zijn van de Natura 2000-gebieden¹. Daarnaast is de achtergrondconcentratie en de bijdrage van het vka met en zonder saldering op deze gebieden beschreven. De bijdrage als gevolg van dit voornemen betekent zelfs met saldering een verdere verslechtering van een reeds overbelaste situatie. De toename van de ammoniakdepositie inclusief saldering op het Natura 2000-gebied 'Springendal & Dal van de Mosbeek' blijkt het grootst te zijn, namelijk 1,43 mol/ha/jaar. Daarmee is voldoende informatie voor een passende beoordeling aangeleverd, waaruit blijkt dat aantasting van natuurlijke kenmerken niet is uit te sluiten. Vervolgens is de saldering getoetst aan het in voorbereiding zijnde beleidskader 'Stikstof in relatie tot Natura 2000-gebieden' van de provincie Overijssel. Uit de aanvulling blijkt dat aan dit beleidskader kan worden voldaan. Het is echter nog onduidelijk of, hoe en wanneer dit beleidskader in werking gaat treden en of dit voldoet aan de Natuurbeschermingswet 1998.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling daarop voldoende informatie voor een passende beoordeling geven. Omdat de ontwikkelingen in het beleid aangaande ammoniakuitstoot en Natura 2000-wetgeving nog volop in beweging zijn, adviseert de Commissie deze ontwikkelingen nauwlettend te volgen en te betrekken bij de vergunningverlening volgens de Natuurbeschermingswet 1998.

Fijn stof

Het MER

In het MER was met het verspreidingsmodel ISL3a de imissie van fijn stof (PM₁₀) berekend. Daarnaast diende echter op kwantitatieve wijze de bijdrage van het voornemen aan de PM_{2,5}-concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf te worden beschreven. Dit was niet gebeurd. Bovendien was in het MER het voornemen vergeleken met referentiewaarden voor de achtergrondconcentratie verkregen over het jaar 2006. Voor een beter beeld dient te worden uitgegaan van de meest actuele gegevens. De Commissie adviseerde voor alle alternatieven de fijn stofbelasting te berekenen voor PM₁₀ én PM_{2,5}, waarbij voor de achtergrondconcentratie dient te worden uitgegaan van de meest recente gegevens.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is op pagina 17 de gemiddelde concentratie van PM_{2,5} beschreven. Hieruit blijkt dat de belasting door het voornemen ruim onder de grenswaarden uitkomt. Ook zijn in de berekeningen de recente achtergrondconcentraties meegenomen. Hieruit blijkt dat de totale concentratie van fijn stof op basis van de achtergrondconcentratie (referentie 2009) lager is dan op basis van de achtergrondconcentratie waarmee in het MER is gerekend.

¹ 'Springendal & Dal van de Mosbeek', 'Vecht- en Beneden-Reggegebied', 'Engbertsdijkswen', 'Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek', 'Wierdense Veld' en 'Lemselermaten'

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling daarop voldoende inzicht geven in het milieuaspect fijn stof.

Invoergegevens

Het MER

Uit het MER bleek dat de ingevoerde hoogte van de emissiepunten van de luchtwassers bij de verspreidingsberekeningen van de emissies niet overeenkwam met de hoogte zoals beschreven was in de bijbehorende tekeningen. Hierdoor was onduidelijk of de imissieberekeningen juist waren uitgevoerd. Daardoor was eveneens onduidelijk wat de milieueffecten waren. Bovendien waken de beschreven oppervlakten van de uitstroomopeningen van de luchtwassers, zoals vermeld op de tekeningen, af van de oppervlakten zoals vermeld in het dimensioneringsplan in bijlage 16. Daarmee was onduidelijk wat de luchtsnelheid is van de uitgaande lucht bij deze luchtwassers en als gevolg daarvan de milieueffecten. De Commissie adviseerde de gegevens vermeld in het dimensioneringsplan, het MER en de tekening in overeenstemming te brengen met de invoergegevens in de verspreidingsmodellen.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling in bijlage 3, 'Dimensioneringsplan Luchtwasser 2006.14V1 (VKA)' zijn de gevraagde gegevens in een dimensioneringsplan beschreven. Hieruit blijkt dat de emissie- en imissieberekeningen zoals in het MER beschreven correct zijn. Echter het aantal van 18 compartimenten per stal, zoals vermeld in het dimensioneringsplan komt niet overeen met informatie volgens uit de tekening. Daar zijn 21 compartimenten per stal ingetekend. Uit een toelichting van de opsteller van het MER en de aanvulling is de Commissie gebleken dat per abuis de tekening niet aangepast is aan het dimensioneringsplan.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling op basis van het aantal van 18 compartimenten per stal, zoals vermeld in het dimensioneringsplan, voldoende inzicht geven over de relevante milieuaspecten ammoniak, geur en fijn stof. De Commissie adviseert de tekening in overeenstemming te brengen met de tekst van het dimensioneringsplan.

Samenvatting

Het MER

De samenvatting op pagina 8 en 9 in het MER voldeed niet aan hetgeen in de richtlijnen was gesteld. In het MER dient namelijk een zelfstandig leesbare samenvatting te zijn opgenomen. Zo ontbrak onder andere de (schematische) vergelijking van de alternatieven. De summiere samenvatting in het MER was niet voor iedereen duidelijk en is onvoldoende geschikt voor bestuurlijke besluitvorming. De Commissie adviseerde om in de aanvulling van het MER een samenvatting op te nemen, waarin minimaal de milieueffecten van de referentiesituatie en de verschillende alternatieven zoveel mogelijk kwantitatief en overzichtelijk zijn opgenomen, aangevuld met de vergelijking van de alternatieven onderling en de referentiesituatie.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is een gecorrigeerde samenvatting opgenomen waarbij een heldere uiteenzetting van de effecten van de verschillende alternatieven is gegeven, geïllustreerd met een vergelijkingstabel. De effecten zijn kwalitatief beschreven (met 'plussen en minnen') in plaats van de gevraagde kwantitatieve data daar waar dit mogelijk is. Desondanks zijn de kwantitatieve gegevens uit de tekst van de samenvatting af te leiden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: Maatschap Loohuis-Hagedoorn

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van gemeente Tubbergen

Besluit: vergunning op grond van Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: oprichten van een vleesvarkenshouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Gemeentelijke Publicatie van 19 augustus 2008

ter inzage legging startnotitie: 20 augustus tot en met 1 oktober 2008

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 20 augustus 2008

richtlijnenadvies uitgebracht: 22 oktober 2008

richtlijnen vastgesteld: 6 november 2008

kennisgeving MER in het huisblad "Op en rond de Essen" van 21 juli 2009

ter inzage legging MER: 22 juli tot en met 1 september 2009

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 28 juli 2009

aanvulling MER: 5 november 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 30 november 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M.J.P. van Lieshout

ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. E. de Veen namens de burens Gelepollenweg / Witteveenseweg / Lemenhof, Geesteren
2. Maatschap Oude Voshaar, Geesteren

Toetsingsadvies over het MER Oprichting vleesvarkensbedrijf Mts. Loohuis-Hagedoorn en de aanvulling daarop

Maatschap Loohuis-Hagedoorn is voornemens een varkensbedrijf aan de Witteveenseweg ongenummerd te Geesteren op te richten voor het houden van 8.736 vleesvarkens in twee stallen. Bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tubbergen wordt hiervoor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2848-4



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

